

Kraków, 17 kwietnia 2014 r.

SAiW CP 139/04/14

J. Barli
pisy o adreś; wraz z
imię stowarzyszenia
25.04.2014 H

MINISTERSTWO KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO	
wpl. dn.	23. 04. 2014
L.dz.....	22028/14

Szanowny Pan
Bogdan Zdrojewski
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego
ul. Krakowskie Przedmieście 15/17
00-071 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

w nawiązaniu do Pana pisma DWIM/430/14/JP z dnia 12 marca 2014 r. z zaproszeniem do zgłaszania ewentualnych uwag i propozycji dotyczących projektu nowego rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie szczegółowego zakresu rocznego sprawozdania z działalności organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi chciałabym w imieniu Stowarzyszenia Autorów i Wydawców Copyright Polska (dawn. Stowarzyszenie Autorów i Wydawców „Polska Książka”) wyrazić poparcie – z jednym drobnym zastrzeżeniem – dla proponowanych zmian.

SAiW Copyright Polska co roku przykłada bardzo dużą wagę do przygotowania sprawozdania ze swojej działalności, starając się, aby przekazywane Ministerstwu i opinii publicznej dane były zrozumiałe, rzetelne i wyczerpujące. Chcąc zapewnić adresatom tego dokumentu sprawne i efektywne korzystanie z prezentowanych przez nas informacji, wymaganych w obowiązującym obecnie rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 18 kwietnia 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu rocznego sprawozdania z działalności organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi (Dz. U. z 2011 r. Nr 88, poz. 497), staramy się zachować przejrzystość naszego sprawozdania, stosując porządek treści oparty wprost na przepisach rozporządzenia. Również udzielając odpowiedzi na postawione w rozporządzeniu pytania, dokładamy starań, by udzielić jak najszerszej informacji, wychodząc wielokrotnie poza ramy w nich zakreślone.

Jednocześnie, zestawiając nasze wyniki z wynikami innych organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, natrafiamy niejednokrotnie na trudności z jednoznaczną interpretacją zawartych tam danych, wynikające z odmiennego sposobu podejścia tych organizacji do spełniania wymogów zakreślonych w rozporządzeniu.

Dlatego też z uznaniem przyjmujemy propozycję nowelizacji rozporządzenia, mając jednocześnie przekonanie, że już w sprawozdaniach za poprzednie lata obrotowe spełniliśmy większość z obecnie proponowanych przez Ministerstwo wymogów informacyjnych.

Sugerowalibyśmy nawet rozważenie, czy nie byłoby warto uzupełnić wykazu przekazywanych przez organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi informacji o obowiązek prezentacji kryteriów stosowanych w badaniach struktury korzystania z praw do zarządzanych przez nie utworów, jeżeli takie badania są przeprowadzane i wykorzystywane w algorytmach podziału należnych uprawnionym wynagrodzeń.

W tej sytuacji jedyne zastrzeżenie SAIW Copyright Polska budzi nie sam obowiązek prezentacji danych określonych w § 5 pkt 12 projektu rozporządzenia (SAIW Copyright Polska bowiem regularnie szczegółowo przedstawia wszystkie informacje w tym zakresie), ale jego sposób. Chodzi o wskazanie wysokości opłat zainkasowanych z tytułu zbiorowego zarządzania w roku sprawozdawczym na podstawie art. 20 ust. 1 i art. 20(1) ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 90, poz. 631, z późn. zm.; dalej jako – pr.aut.) w kwotach zarówno brutto, jak i netto.

Zapis taki w naszej ocenie może de facto zadekretować niesłusznie forsowany przez Ministerstwo Finansów w jego interpretacjach indywidualnych obowiązek stosowania tzw. komis u usług z art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54 poz. 535 z późn. zm.; dalej jako: ustawa o VAT) w procesie inkasa i repartycji opłat reprograficznych/od czystych nośników.

Z jednej strony zdajemy sobie sprawę, że w przypadku znacznej części organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi, inkasujących opłaty na podstawie art. 20 ust. 1 i art. 20(1) ust. 1 pr.aut., które pod wpływem błędnych interpretacji indywidualnych Ministra Finansów traktują inkaso i repartycję tych opłat jako tzw. komis u usług, prezentacja zainkasowanych opłat w kwotach brutto i netto pozwoli na jednoznaczną interpretację danych w tym zakresie, z drugiej jednak strony obawiamy się, że taki zapis w rozporządzeniu doprowadzi do wprowadzenia na poziomie aktu wykonawczego do ustawy niezgodnego z obowiązującym systemem opłat reprograficznych/od czystych nośników przepisu, który może podważyć korzystne dla podmiotów praw autorskich wyroki wojewódzkich sądów administracyjnych przez Naczelny Sąd Administracyjny, zmuszony do uwzględnienia tak ujętego przepisu rozporządzenia.

Ministerstwo Finansów – a w ślad za nim znaczna część organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi – naszym zdaniem niesłusznie traktuje inkaso i repartycję opłat reprograficznych/od czystych nośników jako usługę licencyjną w rozumieniu ustawy o VAT, świadczoną przez wydawcę na rzecz podmiotów korzystających z praw autorskich za pośrednictwem organizacji zbiorowego zarządzania i płatników opłat reprograficznych (przez co podnosi, iż zastosowanie miałby tzw. komis u usług z art. 8 ust. 2a ustawy o VAT).

Opłaty reprograficzne inkasowane na podstawie art. 20 i 20(1) pr.aut. stanowią bowiem rekompensatę za dozwolony użytek. Ponieważ z konstrukcji art. 23 pr.aut. jednoznacznie wynika, iż

do korzystania z dozwolonego użytku nie jest wymagana zgoda uprawnionego (wyrażona w jakikolwiek sposób), nie występuje podstawa do stosunku prawnego łączącego uprawnionego z korzystającym. Dlatego też nie mamy do czynienia z usługą w rozumieniu ustawy o VAT.

Podobnie podmioty zobowiązane na podstawie art. 20 i 20(1) pr.aut. w zamian za uiszczane na rzecz organizacji zbiorowego zarządzania opłaty reprograficzne nie otrzymują żadnych korzyści ani praw, w związku z czym – zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości UE – również nie mamy do czynienia z usługą, ale z rekompensatą.

Dlatego też SAIW Copyright Polska nie wystawia żadnych faktur podmiotom zobowiązanym na podstawie art. 20 i 20(1) pr.aut., a nasze stanowisko znalazło potwierdzenie w (nieprawomocnym) wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 10 kwietnia 2013 r. (sygn. akt. I SA/Kr 258/13).

Przyjęcie brzmienia § 5 pkt 12 rozporządzenia w treści z pisma Pana Ministra z 12 marca br. może doprowadzić do rozstrzygnięć interpretacyjnych sądów i organów podatkowych, które zalegalizują tzw. komis usług. W efekcie tego wszystkie organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi będą zmuszone do wystawiania faktur podmiotom zobowiązanym na podstawie art. 20 ust. 1 i art. 20(1) ust. 1 pr.aut. i naliczania do wartości opłaty podatku VAT. Ponieważ jednak – co wynika z interpretacji brzmienia rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 2 czerwca 2003 r. w sprawie określenia kategorii urządzeń i nośników służących do utrwalania utworów oraz opłat od tych urządzeń i nośników z tytułu ich sprzedaży przez producentów i importerów (Dz. U. Nr 105, poz. 991 z późn. zm.) – opłaty obliczane są od ceny sprzedaży urządzenia lub nośnika (zawierającej podatek VAT), to w efekcie wprowadzenia na poziomie rozporządzenia tzw. komis usług dojdzie do naliczenia podatku VAT od naliczonego już w cenie sprzedaży urządzenia lub nośnika podatku VAT, co będzie niezgodne z zasadami prawa podatkowego.

To z kolei może doprowadzić do zmiany zasad obliczania opłat reprograficznych w kierunku obliczania ich od ceny netto urządzenia lub nośnika, co w efekcie będzie skutkowało, jak pokazują nasze szacunki, spadkiem inkasa o około 20%. W skali obecnego poziomu opłat inkasowanych na podstawie art. 20 ust. 1 i art. 20(1) ust. 1 pr.aut. na poziomie około 25,5 miliona złotych doprowadziłoby to do strat w wysokości wypłacanych twórcom i wydawcom wynagrodzeń o około 5 milionów złotych.

Dlatego też SAIW Copyright Polska postuluje następujące brzmienie § 5 pkt 12 rozporządzenia:

„12) wskazanie wysokości opłat zainkasowanych z tytułu zbiorowego zarządzania w roku sprawozdawczym:

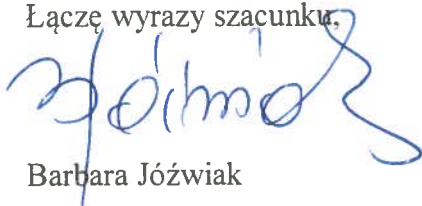
- a) na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy,
- b) na podstawie art. 20¹ ust. 1 ustawy;”

W przypadku SAIW Copyright Polska, które swoje stanowisko opiera na interpretacjach indywidualnych Ministra Finansów IBPP3/443-738/11/PK, IBPP3/443-468/11/PK i IBPP3/443-739/11/PK z lipca 2011 r. oraz ww. wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie, wszystkie przekazywane i publikowane dane byłyby tożsame z faktyczną wysokością inkasa –

podobnie jak w przypadku danych dotyczących inkasa w przesyłanych Ministerstwu przez SAiW Copyright Polska sprawozdaniach finansowych za lata wcześniejsze.

Dlatego też raz jeszcze chciałabym wyrazić pełne poparcie SAiW Copyright Polska wobec zaproponowanego przez Ministerstwo projektu nowego rozporządzenia w sprawie szczegółowego zakresu rocznego sprawozdania z działalności organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi i zwrócić się z prośbą o zmianę brzmienia § 5 pkt 12 proponowanego rozporządzenia z uwagi na doniosły interes twórców, wydawców i innych podmiotów praw autorskich.

Łączę wyrazy szacunku.

Barbara Józwiak

Prezes Zarządu SAiW Copyright Polska